

РЕШЕНИЕ

№ 3893

гр. София, 10.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 03.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **1356** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.

1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Делото е образувано по искова молба от З. А. С., с ЕГН [ЕГН], чрез адвокат Н. К. от САК срещу Столична Дирекция на Вътрешните Работи, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от незаконосъобразна административна дейност на служители на 04 - РУ – СДВР.

С молба от 05.04.2022 г., адвокат К. е направила следните уточнения:

1. Ответник по иска Столична дирекция на вътрешните работи.
2. Размерът на иска срещу СДВР е 500 /петстотин/ лева.
3. Вредите са неимуществени и са търпени в периода 07.11.2017 г. – 08.11.2017 г., когато ищецът е бил задържан в 04 РУП-СДВР.
4. Вредите се изразяват в неосигуряване на нормални условия за пребиваването в ареста на 04 РУ-СДВР-МВР, където ищецът е бил за посочения период в исковата молба. Това може да се определи като бездействие на административните органи при ответника, незаинтересованост от условията, при които пребивават лицата, лишени от свобода, както и явно нежелание да се подобрят тези условия.
5. Вследствие на лошите условия ищецът претърпял стрес, физически дискомфорт, съответно и психически, от лошите условия в ареста, липса на достатъчно свободна площ в килията, липса на естествена дневна светлина, санитарен възел и течаща вода, неосигуряване на престой на открито, лоши хигиенно-битови

условия.

В дадения от съда срок е постъпил писмен отговор от ответника СДВР и са представени писмени доказателства.

По време на проведените по делото открити съдебни заседания, ищецът, редовно призован, не се явява и не се представлява. От адвокат К. е постъпила молба, в която са наведени доводи по съществуването на спора.

Ответникът – Столична Дирекция на Вътрешните Работи, се представлява от юрисконсулт И., която оспорва исковата молба. Представени са допълнителни подробни писмени бележки, в които се оспорват предявените искове по основание и размер, поради което следва същите да бъдат отхвърлени. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Участвалият в производството по делото прокурор, като представител на СГП, изразява становище за неоснователност на предявените искове.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че със заповед, издадена от полицейски орган при 04 РУ – СДВР, ищецът е бил задържан за срок от 24 часа на основание чл. 72, ал. 1 от ЗМВР. Като основание за задържането е посочено, че същият е извършил престъпление по чл. 354а от НК - „държане на наркотични вещества без съответното разрешение”. На С. е бил извършен обиск на основание чл. 80 от ЗМВР. Според текста на заповедта, същият е освободен на 08.11.2017 г. в 10,00 часа.

С постановление на прокурор при СГП С. е бил задържан под стража на основание чл. 219, ал. 1 от НК, считано от 08.11.2017 г. за срок от 72 часа.

СГП е внесла обвинителен акт срещу ищеца за престъпление по чл. 354а, ал. 1, изр. 4 от НК

Заповедта, с която С. е бил задържан за срок от 24 часа в 04 РПУ – СДВР на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, не е оспорена по съдебен ред и е влязла в сила.

Като писмени доказателства по делото са приети, представените от пълномощника на ответника Заповед № 513з-10920 от 10.12.2021 г. на Директора на СДВР, с която в сградата на 04 РУ при СДВР са обособени три помещения за задържане, находящи се на първия етаж и протокол от 14.03.2022 г. за извършена проверка по здравния контрол на помещенията за задържане на лица, находящи се в сградата 04 РПУ - СДВР.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19-ти състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска: искът е допустим. Всяко физическо или юридическо лице може да предяви иск по реда на чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 3 от ЗОДОВ срещу конкретно държавно или общинско юридическо лице с твърдението, че е претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразна административна дейност. В случая искът е предявен срещу юридическото лице, в структурата, което работят длъжностните лице, от чиито незаконосъобразни действия ищцата твърди, че е претърпяла неимуществените вреди.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря

за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите от ЗЗД и тази по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място различieto по между им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение и когато в следствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 от АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 от ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвента към противоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. Чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони, но под "действия" и „бездействия“ следва да се разбират само онези фактически и правни действия, които са осъществени от длъжностни лица и административни органи при или по повод на административната дейност, т.е. при упражняването на дадените им от закона правомощия.

Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждения може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни актове или действия или бездействия са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразна със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Това е така, защото деликтната отговорност на

държавата/общината не се презюмира от закона, поради което в тежест на ищеца (арг. чл. 154, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК) е да проведе главно и пълно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявения иск, а за съда съществува задължение да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан.

Фактическият състав на предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ с оглед твърденията на ищцата включва в кумулативна даденост: 1. наличие на действие или бездействие, осъществено от длъжностно лице или от орган на ответника, при или по повод на осъществяване на административната дейност; 2. незаконосъобразност на действието или бездействието; 3. причинена вреда и нейния размер; 4. причинна връзка между незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилите вредоносен резултат.

Първата предпоставка в случая е доказана - полицейски орган от 04 РУ - СДВР е издал заповед от 07.11.2017 г., с която ищецът е бил задържан за срок от 24 часа на основание чл. 72, ал. 1 от ЗМВР. Като пряка последица от издаването на този акт са осъществените фактически действия по задържането на З. С. – отвеждането му до сградата на районното управление, осъществяването на личен обиск, задържането и настаняване в специално обособено за това помещение и т.н.

По отношение на втората предпоставка, настоящият съдебен състав намира същата за недоказана. Както беше посочено, в тежест на ищеца е да докаже, че действията на полицейските служители, от които се твърди, че са настъпили вредите са незаконосъобразни. За установяването или за опровергаването на това спорно обстоятелство, съдът даде изрична възможност и на двете страни да ангажират гласни доказателства, но и двете страни не се възползваха от нея.

Съдът служебно е указал на ищеца с определението от 16.05.2022 г., че на основание чл. 154, ал. 1 от ГПК, приложим на основание чл. 144 от АПК, че следва да установи фактите, на които основава своите искания и от които би черпил благоприятни последици.

В разглеждания казус не са ангажирани каквито и да е доказателства незаконосъобразни действия или бездействия на органи или длъжностни лица при СДВР, изразяващи се в неосигуряване на нормални условия за пребиваването в ареста на 04 РУ. Не е възможно, наличието на такива действия или бездействия да се доказва само със съдебни решения по други административни дела или докладите на Комитета за предотвратяване на изтезанията при Съвета на Европа, още повече, че тези общоизвестни доклади, касаят условията в местата за лишаване от свобода, а не помещенията, администрирани от органите на МВР, където се осъществява само кратковременно задържане, съгласно разпоредбите на ЗМВР.

В случая ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване твърденията. За разлика от нормата на чл. 284, ал. 5 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, съгласно която настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното, при иска по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, в тежест на лицето, което твърди, че е претърпяло вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия, при или по повод на осъществяване на административната дейност е да докаже наличие на такива актове, действия или бездействия и размера на вредите.

Изложеното налага извод за недоказаност на незаконосъобразни действия или бездействия от страна на полицейските служители, извършени спрямо ищецът, по

време на задържането му със заповед от 07.11.2017 г. и изразяващи в поставянето му в лоши и ненормални условия, като липса на достатъчно свободна площ в килията, липса на естествена дневна светлина, санитарен възел и течаща вода, неосигуряване на престой на открито и лоши хигиенно-битови условия в помещенията за задържане на 04 РУ – СДВР.

По отношение на третата предпоставка, съдът намира, че неимуществените вреди, които ищецът твърди, че е претърпял, изразяващи се в стрес физически и психически дискомфорт, също за недоказани. По време на съдебното производство не се събраха каквито и да гласни или писмени доказателства в тази връзка.

В разглеждания казус следва да се приеме, че дори ищецът да изпитал някакъв дискомфорт и негативни усещания от задържането си, което е било извършено с влязъл в сила административен акт, то това състояние не може да се приеме за достатъчно сериозно и продължително (С. е бил задържан едва няколко часа), за да може да обуслови наличието на твърдените вреди в такива мащаби, водещи до извод за нарушаване на правата и, гарантирани в чл. 3 от Европейската Конвенция за Правата на Човека. В пилотното си решение по съединени жалби № 36925/10, 21487/12, 72893/12, 73196/12, 77718/12 и 9717/13 ЕСПЧ посочва, че общите принципи, уреждащи прилагането на чл. 3 от Конвенцията за условията на задържане, са изложени в големи подробности в параграфи 139-159 от решението на Съда по А. и други параграфи 65-69 от решението на Съда по Т. and О.. Чл. 3 от Конвенцията защитава една от основните ценности на демократичното общество. Той забранява по абсолютен начин изтезанията или нечовешкото или унижително отношение или наказание, независимо от обстоятелствата и поведението на жертвата. За да попадне в обхвата на този член, малтретирането трябва да достигне минимално ниво на суровост. Оценката на този минимум е относителна и зависи от всички обстоятелства по делото като продължителността на отношението, физическите и психическите последици и в някои случаи пола, възрастта и здравословното състояние на жертвата. В оценката на условията на задържане по чл. 3 от Конвенцията е особено важно да бъде взето предвид кумулативното въздействие на тези условия, както и конкретните твърдения, направени от въпросното лице, и времето, което той или тя е прекарал/а в тези условия.

В случая остана недоказано твърдението на ищецът за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразни действия на служители на 04 РУ - СДВР, в такава степен, че да преминат прага на суровост, даващ основание да се приеме, че правата и гарантирани с чл. 3 от Конвенцията са били нарушени.

При липсата на доказани незаконосъобразни действия или бездействия и реално претърпени неимуществени вреди, не може да има причинна връзка между тях, т.е. липсва и четвъртата предпоставка за ангажиране на отговорността на държавата по чл. 1 от ЗОДОВ.

Във връзка с установените по делото факти и след направения мотивиран анализ на същите, съдът намира исковата претенция на З. С. срещу СДВР за недоказана, поради което следва да бъде отхвърлена.

С оглед на изхода на спора на ответника се дължат разноски съразмерно на уважената и отхвърлена част от иска. Такива са поискани своевременно, поради което съдът дължи присъждането.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен Съд С. - град, I

отделение, 19 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ искова молба на искова молба от З. А. С. срещу Столична Дирекция на Вътрешните Работи, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от незаконосъобразна административна дейност на служители на 04 - РУ – СДВР.

ОСЪЖДА З. А. С. от [населено място], с ЕГН [ЕГН] да заплати на Столична Дирекция на Вътрешните Работи на основание чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ във връзка с чл. 144 от АПК, сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, за осъществено процесуално представителство по административно дело № 1356 по описа за 2022 г. на Административен съд София - град.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на Република България.